

Natura 2000 gebied 11 – Witte en Zwarte Brekken

(Zie leeswijzer)

Kenschets

Natura 2000 Landschap:	Meren en Moerassen
Status:	Vogelrichtlijn
Site code:	NL9802048
Beschermd natuurmonument:	-
Beheerder:	Staatsbosbeheer, Domeinen, Provincie Friesland, particulieren
Provincie:	Friesland
Gemeente:	Skarsterlân, Sneek, Wymbritseradiel
Oppervlakte:	434 ha

Gebiedsbeschrijving

Het zeer open gebied bestaat uit voor de veenwinning gegraven plassen en smalle en bredere wateren, zomerpolders, graslanden en moeraszones. De Witte en Zwarte Brekken en Oudhof vormen een waterhuishoudkundige eenheid met het Sneekermeer.

Het gebied heeft zijn ontstaan te danken aan de verveningen die in dit gebied reeds omstreeks de 8e eeuw zijn begonnen. De bewoning breidde zich uit, waardoor lintdorpen ontstonden. De grootschalige ontginningen begonnen vanuit deze dorpen, stonden daar haaks op, en waren georiënteerd op duidelijke punten in het landschap. Deze oude verkavelingrichting is nog steeds duidelijk in het slotenpatroon terug te vinden. De ondiepe meren (brekken) zijn pas ontstaan ná de grote ontginningen, waarschijnlijk vanaf de 13e en 14e eeuw. Toen zee-inbraken steeds gemakkelijker werden door de vervening, werd veel land weggeslagen en ontstonden de Witte en Zwarte Brekken.

Begrenzing

[kaart is in geen enkel opzicht gewijzigd]

Natura 2000 database

Vogelrichtlijnsoorten

Soortnr	Soort
A040	Kleine rietgans - n
A041	Kolgans - n
A045	Brandgans - n
A050	Smient - n
A051	Krakeend - n
A052	Wintertaling - n
A056	Slobeend - n
A151	Kemphaan - n
A156	Grutto - n

Voorstel voor het verwijderen uit de database:

A017	Aalscholver – n ²¹
A054	Pijlstaart – n ²¹

Kernopgaven

- 4.11 **Plas-dras situaties:** Plas-dras situaties voor smienten A050 en broedvogels zoals porseleinhoen A119 en kemphaan A151, kwartelkoning A122 en noordse woelmuis *H1340.
- 4.16 **Rui- en rustplaatsen:** Voldoende ruiplaatsen en rustgebieden voor watervogels zoals fuut A005, ganzen, slobbeend A056 en kuifeend A061.

Instandhoudingsdoelen

Algemene doelen

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.

Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.

Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Niet broedvogels

A040 Kleine rietgans

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 7.700 vogels (seizoensmaximum).

Toelichting Aantallen kleine rietganzen zijn van grote internationale en grote nationale betekenis. Het gebied heeft o.a. een functie als slaapplek, het gebied levert als slaapplek de grootste relatieve bijdrage, na de Oudegaasterbrekken. De graslanden in de omgeving dienen als foerageergebied. Trendgegevens zijn niet beschikbaar. Handhaving van de huidige situatie is voldoende want de landelijke staat van instandhouding is gunstig.

A041 Kolgans

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 9.700 vogels (seizoensmaximum).

Toelichting Aantallen kolganzen zijn van internationale betekenis. Het gebied heeft o.a. een functie als slaapplek. Trendgegevens zijn niet beschikbaar. Handhaving van de huidige situatie is voldoende want de landelijke staat van instandhouding is gunstig.

A045 Brandgans

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 6.200 vogels (seizoensmaximum).

Toelichting Aantallen brandganzen zijn van nationale en internationale betekenis. Het gebied heeft o.a. een functie als slaapplek. Trendgegevens zijn niet beschikbaar. Handhaving van de huidige situatie is voldoende want de landelijke staat van instandhouding is gunstig.

A050 Smient

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 1.100 vogels (seizoensgemiddelde).

Toelichting Het gebied heeft voor de smient o.a. een functie als slaappleats en als foerageergebied. Aantallen zijn recent afgenomen. Handhaving van de huidige situatie is echter voldoende want de landelijke staat van instandhouding is gunstig.

A051 Krakeend

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 70 vogels (seizoensgemiddelde).

Toelichting Het gebied heeft voor de krakeend o.a. een functie als foerageergebied. De data zijn nog niet geschikt voor een trendanalyse. Handhaving van de huidige situatie is voldoende want de landelijke staat van instandhouding is gunstig.

A052 Wintertaling

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 340 vogels (seizoensgemiddelde).

Toelichting Het gebied heeft voor de wintertaling o.a. een functie als foerageergebied. De data zijn nog niet geschikt voor een trendanalyse. Er is geen landelijke herstelopgave van toepassing dus handhaving van de huidige situatie is voldoende.

A056 Slobeend

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 100 vogels (seizoensgemiddelde).

Toelichting Aantallen slobeenden zijn van internationale betekenis. Het gebied heeft o.a. een functie als foerageergebied. De data zijn nog niet geschikt voor een trendanalyse. Handhaving van de huidige situatie is voldoende want de landelijke staat van instandhouding is gunstig.

A151 Kemphaan

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 6.300 vogels (seizoensmaximum).

Toelichting Aantallen kemphanen zijn van grote nationale betekenis. Het gebied heeft o.a. een functie als slaappleats. Het gebied levert als slaappleats de grootste relatieve bijdrage, na het IJsselmeer (Friese kust). Handhaving van de huidige situatie is voldoende omdat de landelijk matig ongunstige staat van instandhouding is gebaseerd op afname van de internationale populatie.

A156 Grutto

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van gemiddeld 940 vogels (seizoensmaximum).

Toelichting Aantallen grutto's zijn van nationale betekenis. Het gebied heeft o.a. een functie als slaappleats. Trendgegevens zijn niet beschikbaar. Handhaving van de huidige situatie is voldoende omdat de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding vooral betrekking heeft op gebieden buiten het Natura 2000 netwerk.

Complementaire doelen

Soorten

H1340 *Noordse woelmuis

Doel Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.

Toelichting Omdat de noordse woelmuis landelijk in een zeer ongunstige staat van instandhouding verkeert is ook voor dit Vogelrichtlijngebied een verbeterdoel voor deze soort geformuleerd. De soort, die in Friesland met uitsterven wordt bedreigd, komt momenteel slechts in een gering deel van het (potentieel) geschikte leefgebied voor. Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied is van belang om hier een levensvatbare populatie te verkrijgen.

Synopsis

<i>Niet-broedvogelsoorten</i>		<i>Staat van instandhouding</i>	<i>Relatieve bijdrage</i>	<i>Doelstelling leefgebied</i>	<i>Doelstelling populatie</i>
A040	Kleine rietgans	+	S++	=	=
A041	Kolgans	+	S-	=	=
A045	Brandgans	+	S-	=	=
A050	Smient	+	-	=	=
A051	Krakeend	+	-	=	=
A052	Wintertaling	-	-	=	=
A056	Slobeend	+	-	=	=
A151	Kemphaan	-	S++	=	=
A156	Grutto	--	S-	=	=

²¹ Aantal thans lager dan ongeveer 0.1% van biogeografische populatie.